

φουστάνι

φουστάνι, το, ουσ. [*<ιταλ. fustagno (= ρούχο από χοντρό ύφασμα), πλ. fustagni, που θεωρήθηκε ουδ. εν.*]. **1.** εξωτερικό γυναικείο ένδυμα το οποίο ξεκινάει από το λαιμό και ανάλογα (μίνι, μάξι) φτάνει ως ένα σημείο των ποδιών: «φορούσε ένα φουστάνι που άφηνε ακάλυπτη όλη την πλάτη της». (Λαϊκό τραγούδι: *έτσι είναι μπάρμπα Γιάννη, ο κόσμος πάει κι έρχεται κι αν κονταίνει το **φουστάνι**, μη σου κακοφαίνεται*). **2.** (γενικά) οι γυναίκες, ο γυναικόκοσμος: «όλα του τα λεφτά τα τρώει στο φουστάνι || μόλις δει φουστάνι, τρέχει από πίσω». (Λαϊκό τραγούδι: *αλλά εγώ ο πονηρός δεν ζω χωρίς **φουστάνι** και από Μεγαλέξανδρος κατάντησα χαιβάνι*). Υποκορ. **φουστανάκι το**.

- *απ' τ' Άι-Γιωργιού και πέρα, δώσ' του φουστανιού σου αέρα*, (και για τα δυο φύλα) μετά τη γιορτή του Αγίου Γεωργίου που συνήθως πέφτει την άνοιξη, ο καιρός αρχίζει και γίνεται πιο ζεστός, οπότε μπορούμε να φορούμε πιο άνετα, πιο ελαφρά ρούχα: «ακόμα με χειμωνιάτικα ρούχα γυρνάς, ρε παιδάκι μου; Άιντε, απ' τ' Άι-Γιωργιού και πέρα, δώσ' του φουστανιού σου αέρα».

- *είναι κολλημένος στο φουστάνι της*, βλ. φρ. *κρεμιέται απ' το φουστάνι της*.

- *είναι κολλημένος στο φουστάνι της μάνας του*, βλ. φρ. *κρεμιέται απ' το φουστάνι της μάνας του*.

- *κρεμιέται απ' το φουστάνι της*, δεν έχει δική του βούληση και επηρεάζεται έντονα από τη γνώμη της γυναίκας του: «δεν κάνει τίποτα χωρίς να τη ρωτήσει, γιατί απ' την πρώτη μέρα του γάμου τους τον έμαθε να κρεμιέται απ' το φουστάνι της». Πρβλ.: *και μένα ξελογιάσανε, στα δίχτυα τους με πιάσανε, με τρέλαναν τα γούστα σου, με κρέμασες στη φούστα σου* (Λαϊκό τραγούδι).

- *κρεμιέται απ' το φουστάνι της μάνας του*, **α.** είναι μαμόθρεφτος (βλ. λ.). **β.** (ιδίως για άντρες) επηρεάζεται έντονα από τη γνώμη της μάνας του: «τον χώρισε η γυναίκα του, γιατί μετά από δέκα χρόνια γάμου εξακολουθούσε να κρεμιέται απ' το φουστάνι της μάνας του». Από την εικόνα του μικρού παιδιού, που, όταν κυκλοφορεί έξω με τη μάνα του, αντί να πιάνει το χέρι της, την έχει, πολλές φορές, πιασμένη από το φουστάνι. - *να βάλει φουστάνια!* βλ. φρ. *φοράει φουστάνια(!)*.

- *τον έφαγε το φουστάνι*, τον κατέστρεψαν οι γυναίκες: «κάποτε ήταν καλός νοικοκύρης, αλλά τον έφαγε το φουστάνι και διέλυσε και το σπίτι του».

- *του αρέσει το φουστάνι*, του αρέσουν οι γυναίκες: «μπορεί να 'ναι παντρεμένος, αλλά παίζει το μάτι του, γιατί του αρέσει το φουστάνι».

- *τρέχει πίσω απ' το φουστάνι*, τρέχει πίσω απ' τις γυναίκες, είναι γυναικάς: «όσο και να προσπαθεί να τον συμμαζέψει η γυναίκα του, αυτός τρέχει πίσω απ' το φουστάνι».

- *φοράει φουστάνια!* υποτιμητική ή υβριστική αναφορά σε άντρα με την έννοια δεν είναι άντρας, αλλά γυναίκα, όσον αφορά στο θάρρος ή στη σωστή συμπεριφορά του, γιατί υποτίθεται οι γυναίκες, δεν έχουν ούτε θάρρος ούτε σωστή συμπεριφορά: «αν είπε αυτός αυτά τα λόγια για μένα, να του πεις πως φοράει φουστάνια!».